

- 1.4. Atausituaq Inuit Angiqsimanirnut Timi Gavamaluunniit nalunaiqtaugivut iluani atuni Inuit-Kuinlu angerutini,¹ titiraqsimaningit takananikautigi maliglugin:
- Inuvialuit Aviksimajurmut Kuapuriisangat (*Inuvialuit Kingulliqaamut Angiqatigiiguti*)
  - Nunavut Tunngavik Ilaliusimajut (*Nunavuumut Angiqatigiiguti*),
  - Makivik Kuapuriisangat (*Jaims Tasiujarjuaq Kupaiglu Uangnangani Angiqatigiiguti, Nunavik Inuit Nunanut Angiqatigiiguti*)
  - Nunatsiavut Gavamangat (*Lapatua Inuit Nunanut Angiqatigiiguti*)
- 1.5. Inuit, taasumunga Atuagarmut, inuuvut ilauqataujut tappikani titiraqsimajuni inungnut angiqatigiigutininut timinut maliklugit ilauqataujunnarniit Inuit Kuinlu Angiqatigiigutini imminulluunniit gavamaqarnirnut angiqatigiigutini, nanituinnaq Kanatami nunaqaraluarutik.
- 1.6. Inuit Angiqatigiigutininut Timingit katipput niruaqtiullutik ilagijaullutik katimajinut Inuit Tapiriit Kanatamikunnut (itk) inuit tapiriit kanatamikunnullu (ICC-). inuit tapiriit kanatami kanatami inungnik kiggaqtuqtiullutik timiujut. Inuit Ukiuqtaqtuni Katimajingit Kanatami piliriqattaqtut sanngiktinnasuklugit katinnganiit inungni ukiuqtaqtumi aviksimajuni, ilangagut, piruqtittilutik inuit pijunnautingit isumagijangillu nunarjuamiutigut. Pauktuutiit Inuit Arsait Kanatami Kanatami Inuit Makkuktut Katimajingilu ilagijaungmijut Inuit Tapiriit Kanatami Inuit Ukiuqtaqtuni Katimajingit Kanatamilu katimajingit, katimajiit niruarunnaratik. Kanata uqaqpuq taakkua imminut qanuqtuuqtaujut niruarnirnut aqqiqsimajut ikpigillugillu inuit pijunnarningit ilaunikkut kisuliririrnut nangminiq kiggaqtuqtimigut timikkut.
- 1.7. Kanata taimaimmat ilisaqsijut Inuit Nunangat ajiungittut nunatigut, iliqqisuqakkut (piqasiullugu nangmininga ajiungittuq uqausiq), niruarninullu aviksimalluni taimaimmallu aturniaqput taiguusirmik 'Inuit Nunangat' uqausirinasuglu nunanga, taimanna ikajuutaujunnarmat sanajauninginnut, atuqtitauninginnut, atuliqtitauninginnullu gavamatuqakkut atuaganginnut, pilirininginnut, pijittirarninginnut pigiarutinginnullu aktuijunut Inuit Nunanganik.
- 1.8. Kanata ikajurmijut Inuit Nunanganut Pilirijusirmik, nalunaiqtauninga maliglugu tavvani atuagarmi, sananirnut, kiinaujaqaqtittinirnut, ammalu uvvaluunniit aulallugit gavamatuqakkut atuagangit, pijittirarningit, pijittirarningit pigiarutingillu atuqtunut Nunani naniinninginnut Inuit Nunangani ammalu uvvaluunniit ikajuqtunik Inungnik taassumunga atuagarmut atuqtumut, piqasiullugit taikkua maannaujuq nunaliit Inuit Nunangata silataaniittunut. taimailiurlutik, taanna atuagaq turaaqtitivug gavamatuqakkut atuaganginnik, Pijittirarninginnik, pigiarutinginniglu turaaqtinut pilirijusirnut piqasiujijunut Inuit Angiqatigiigutininut Timinginnik ilisarilugu Inuit pisimangmata ajunngiinnarniaqfutiglu sanalutik imminut qanuqtuurusirnik qanuqtuurutigilugit atuqtunut Inuit Nunangani Inungnullu atilingnut Inuit Kuinlu Angiqatigiigutini.

---

¹ Asingit timiit nalunaiqtaungmijut iluani inuit-kuin angiqsimajanginni, suurlu aviksimajunut Inuit Timingit, Katujjaujut Timiit, Angunauktiit Mikigiarniqtilukku Katimajingit, atuni nangminiq tiljausimallutik piliriaksaqaq&utiglu.

nalimunnirnut piruqsailunilu atuinnauninganut atuutiqaattarninganullu atuagamut, pijittirarninginnut, pijittirarninginnut pigiarutinginnullu Inungnut. nainaarlugu, taanna Atuagaq:

- 2.4.1. Pilirijjusiqtigut ilisaqsivut Inuit Nunangat inuit angirrangatut uqaqpullu, taassumaup Atuagaup atuutinginnut nunakkut kigliit Inuit Nunangani maliglutik nunakkut kiglinik saqqitaujunut maanamit angiqatigiigutinit imminut gavamaqarnirnut angiqatigiigutinilu aniguqtitaujunut Inungnut Kuinmullu.
- 2.4.2. Uqaqput taikkua nalunaiqtaujut Inuktitut Inuit Angiqatigiigutinut Timinginnit Inuuvut atuutinginnut taassuma Atuagaup.
- 2.4.3. Ikajurluni Inungnut turaangajunut pilirijjusirnik tunijauninginnut gavamatuqakkut atugaksangit Inuit Angiqatigiigutinut Timinginnut pilirivvinginnullu tikkuaqtaujunut imminut.
- 2.4.4. Piruqsailuni pivaallirutitigut sananirnik imminullu tunnganiqsaulirlutik Inuit Nunanginni.
- 2.4.5. Tunisiluni sulikkannirnik turaarutirik gavamatuqakkut pilirivvinginut timinginnullu qanuq atuqtittariaksaq Inuit Nunanganut pilirijjusirmik tukunganut atuliqtittinirnut atuaganik, pijittirarnirnut, pigiarutinginnullu Inungnut Nunalingnut silataaniittunut Inuit Nunangata.
- 2.5. Taanna Atuagaq piruqsaijuq sanattiaqsimajunut pigiarutirik sivumuaqtitauvagiiqtunut Kanataup Gavamanganut ilisarilugillu gavamatuqakkut pilirijjusingat ikajurnirnut Inuit imminut qanuqtuurninginnut. taimaiłhulik, piviliuqpuq sulikkannirnut katujjaulutik sananirnut Inungnut gavamatuqakkut pilirivvinginnut timinginnullu nalunairlugit atuutiqaattialaat aulajjusiit atuliqtitauninganut Inuit Nunangani pilirijjusirmi ikajurlugillu inuit imminut qanuqtuurniit iluani tukiata naliilluup pilirniup atuagarmilu kisulirinirnut.
- 2.6. Tukisijauningit Atuliqtitauningillu taassumaup Atuagaup malingniaqtut iqqaqtuijigut aaqkiksijajunut uqausiujunut Kanatami Gavamaqarnirmi Aviksijajunuaqsirinnullu angirutini aviksijajuni Gavamanut. Taanna Atuagaq maliktuq nunaqaqqaqsimajut pijunnarninginnik ilisarijaujut nalunaiqtaujuullu aviksijajuq 35mi *Gavamaqarnirnut Piqujarjuarmi (1982)*, piqasiujjilluni Inuit Kuinlu Angiqatigiigutinginni imminut gavamaqarnirnut angiqatigiiguniglu inuusirmillu pijunnarniit imminut gavamaqarnirnut aktuajunullu piqujatigut. sulikkanniq Taanna Atuagaq atuutiqaqtuq pirjuangulluni aulajjutaulluni atuliqtittinirnut pijunnarniit nalunaiqtaujut *Katujjiqatigiinut Gavamaqatigiingittunut Uqaqtanganut Pijunnarninginnut Nunaqaqqaqsimajut Inuit*, turaaqtitillunilu pilirinirnut katujjiqatigiinginnirnut Inungnut sivumuarasuglugit pijunnarningit Taanna Atuagaq surainngilaq sanngiiktittinanilu pijunnautinit inungnut ilisarijajusimajunut nalunaiqtaullutiglu aviksijajuq 35mi, asijiinanilu naliatunnaup ilauqataujuup piliriaksanginnik iluani Inuit Kuinlu angiqatigiigutinginni imminulluunniit gavaqarnirnut angiqatigiigutini.

3. TURAARUTAUIJUT UKPIRIJAUJUT

ilisarijausimajurlu uqausiup qanuilinganiga Inuktut marruungni tisamanit aviksimajurnit Inuit Nunangani, Kanata piliriqatiqainnarniaqtuq Inungnik ajjiungitturlu qanuilinganingat, piqasiullugu qanuigiarnirnut ikajuutaujunut tunijauninginnut naammaktunik, kajusiinnarunnaqtunik akunimullu kiinaujanqaqtittinirnik aulajjaqullugit, taimainginnaqtillugit sanngiiktillugulu Inuktut. Taanna iluittukkut isumaqarniaqtuq Inuktut qanuilinganinganut sivuliqpaangulluni ammalu uvvaluunniit sivuvaanit uqausirijauulluni unurniqsanut inungnut tamakkiilimaani aviksimajuni Inuit Nunangani.

- 4.3. Malikłuni *Nunaqaqaaqsimajut Uqausinginnut Piqujarjuarmik*, Kanata piliriqatiqainnarniaqtut Inungnik saallugit piviqarniit gavamatuqakkut pilirininginnut pijittirarninginnullu Inuktut Inuit Nunangani. Taanna taimaititaujunaqtuq katujjijunut sananirnut maligialingnik, angirutinik aaqqiksimajuni.

5. ATULIQTITTINIQ INUIT NUNANGANUT PILIRIJJUSIRMIK

- 5.1. Isumagijaujut aktuajut turaalluataqtunut Inuit Nunanganut saqqijaaqtitaujariaqaqput sanajauninginnut gavamatuqakkut atuagangit pilirininginnullu, piqasiullugit taikkua kikkulimaanuuqtut, Inuit pijaacquungittukkut ilautitaujaangimmata pivikititaulutiguunniit. ilisarilugit pijjutigilugulu ajjiqangittuq qanuilinganingit Inuit Nunangani, Kanata Inuit Nunanganut pilirijjusiarniaqtut aaqqiksimaninginnut nutaaruriaqtauninginnullu tamakkiit gavamatuqakkut atuagangit, piliriningit pijittirarningit pigiarutingillu atuqtunut inuit nunanganut ammalu uvvaluunniit pivaallirutaunasuktunut inungnut, piqasiullugit taikkununga nunalingnut Inuit Nunangata silataaniittunut.

- 5.2. Inuit Nunanganut pilirijjusiarniaqtut tukiqaqpuq:

5.2.1. Piliririnnut aturialiit maligialiillu, piqasiullugit kisunuungajut, pivikitittingillutik inungnik taimakkaluarutik, aaqqigiarlugit ajurnarunniituaqpat.

5.2.2. Piusigiarlugit piliriqatigiingniit gavamatuqakkut pilirivvinginni, timini, pilirininginni aulaninginnilu tikinnasuglugu piviqatittiniq nalimuttukkut pijunnarniit piviqarniillu gavamatuqat pilirininginnut, pijittirarninginnut pigiarutinginnullu iluani Inuit Nunangat Inulimaanullu.

5.2.3. Katiqatigilugit Inuit pigiarvinginni piliriniit nutaaruriaqtauninginnut aaqqiksimaninginnulluunniit naliatuinnait aksurniit aktuajut piviqarnirnut pijunnarnirnullu saataulutik piviksallu angigligiaqtittinirnut aktuinirnik pigiarutimit ilaliujjaujunnarlutik piliriniup atuliqtitauninganut tunijauninganullu.

- i. Gavamatuqakkut piliriningat, atuaganga, pijittirarninga pigiarutingaluunniit aaqqiksimaguni aturluni atausiungittumut inungni aviksimajunut, Kanata katiqatiqarniaqtut ilaujumajulimaanut Inuit Angiqatigiigutininut Timinginnik piqasiullugit Inuit Tapiriit Kanatami pilirivviup timiulluunniit pijunnarningat piliririnnik tunisinirnut pivikingikkuni atausirmut marruungnulluunniit Inungni aviksimajunut.

